

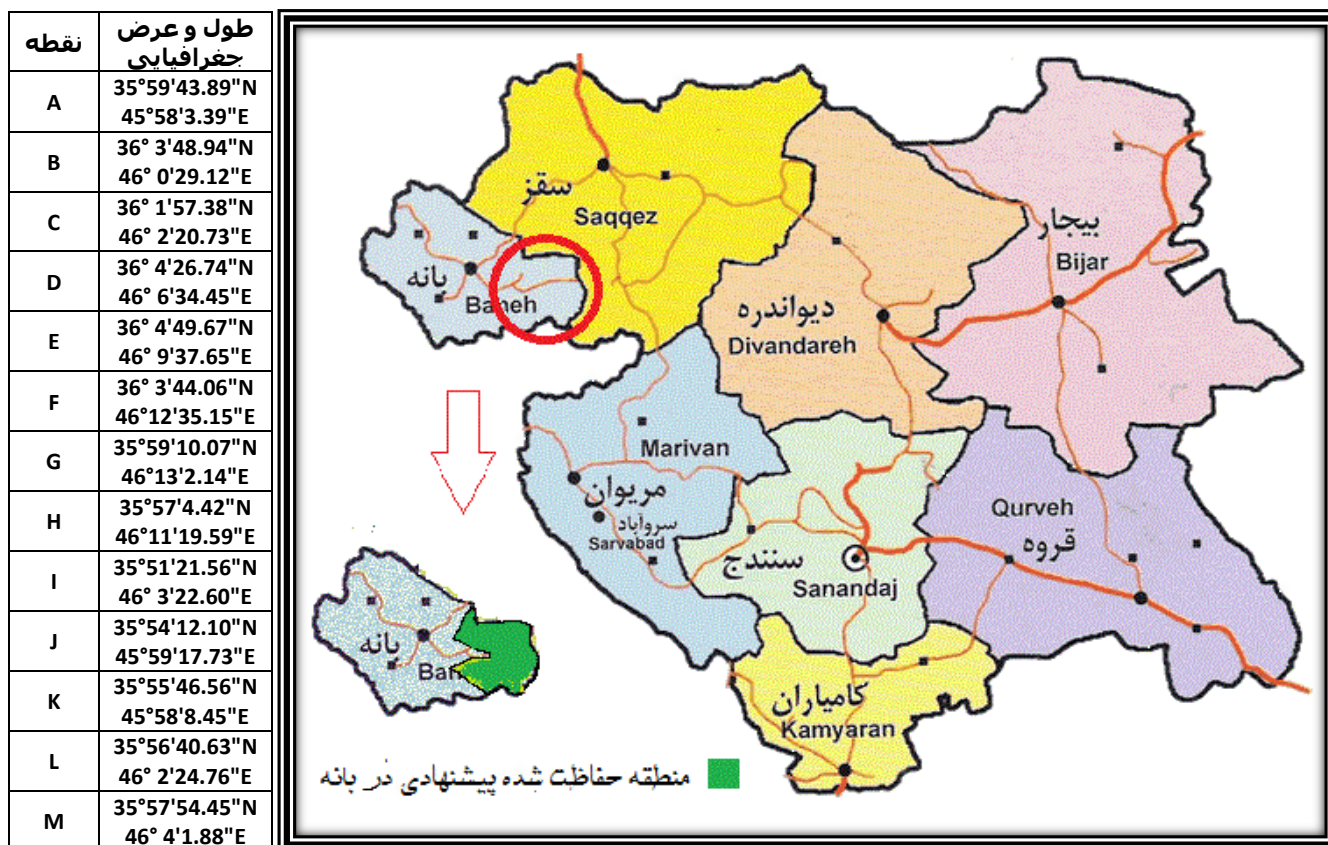
منطقه پیشنهادی حفاظت شده

بانه ، کردستان

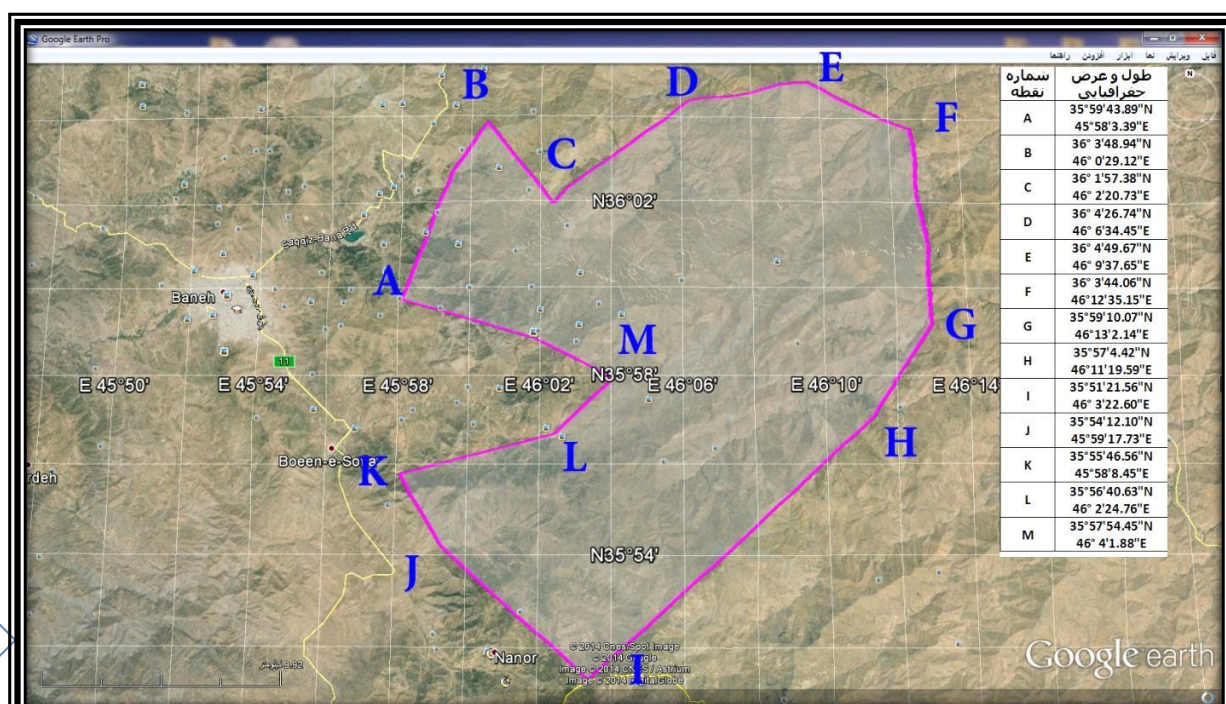
نام انگلیسی : Bane protected area
منطقه حفاظت شده بانه : نام فارسی

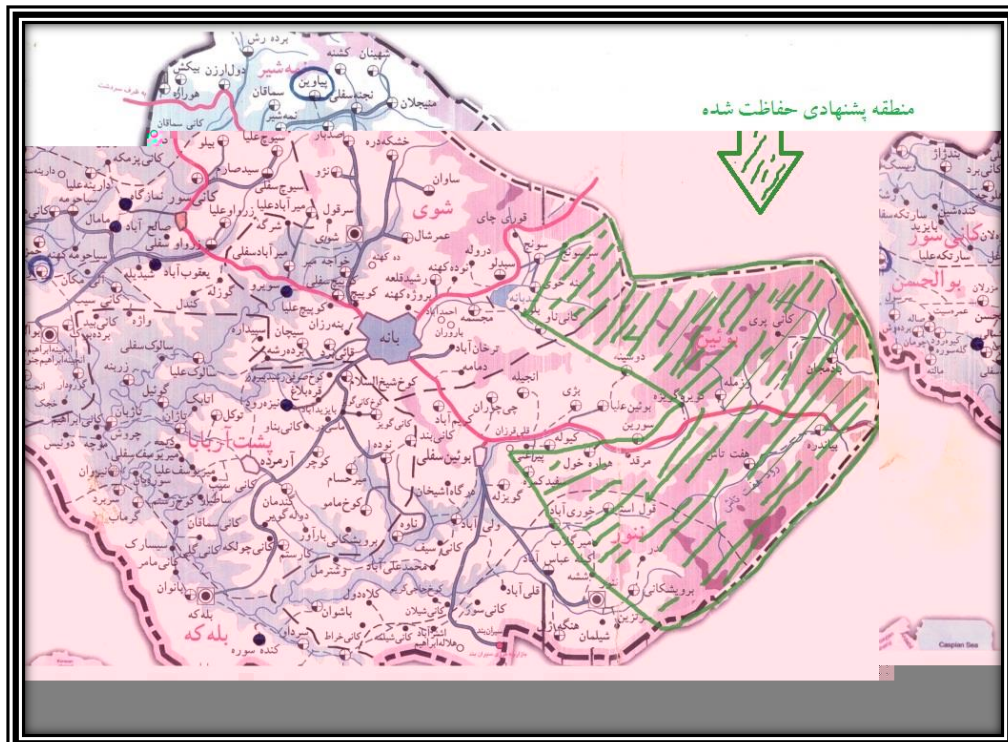
موقعیت منطقه حفاظتی پیشنهادی: منطقه حفاظت شده در شرق شهر بانه قرار گرفته است.
مساحت: به مساحت ۲۴۰۰۰ هکتار می باشد.

بررسی موقعیت ریاضی منطقه حفاظت شده:

نقاط

جانوران:

برندگان:

کبک، بلدرچین، عقاب، شاهین، قناری، سهره، لک لک، دارکوب، جغد، هدهد و ...

پستانداران:

خرس، گرگ، خوک، روباه، شغال، خاریشت، سنجاب، گربه وحشی، سمور، موش صحرایی، چوارو، خرگوش، خفاش، و ...

آبزیان:

سگ آبی، ماهی، لاکپشت آبی، خرچنگ، و ...

خزندگان:

مار، مارمولک، سمندر، لاکپشت، و ...

درختان:

تیپ جنگلی شیب شمالی: ویول - مازودار - زالزالک

تیپ جنگلی شیب جنوبی: بلوط - مازوار - گلابی وحشی

مازو، بلوط، زالزالک، گلابی وحشی، بادام کوهی، گردو، بادام، ون، کیکو و ...

گونه گیاهی:

بیش از ۲۵۰ گونه گیاهی مانند:

مرزه، گون، کما، زنبق، میخک و زول، کنگر، ریواس، گیلایه، لوشه، شنگ، کاشمه، خوژه، قارچ، کنیوال، مندی، جاتره و ...

پوشش گیاهی:

۱- تیپ مرتعی Astragals-Thymus

۲- تیپ مرتعی Astraglus-Festuca

۳- تیپ مرتعی Astraglus-artemisia

۴- تیپ مرتعی Bromus-Astraglus

کوه‌های مهم:

په‌ره‌زآل، حوچره، کهله‌که‌جار، ته‌وراسه، زاخه، کهله‌گۆم، کلایله‌چه‌وت، به‌رده‌بوک، شاخه‌به‌رزه، دیزه‌به‌دار، کۆته‌ره‌ش، به‌رده‌ده‌روازه، شاخه‌ره‌ش، کونه‌مار.

دره‌های مهم:

کونه‌ورچ، کونه‌مار، نه‌لیاسه‌چه‌وته و ...

رودها:

چهم‌ه‌وتاش و بایه‌نده‌ره، چهم‌به‌یانان، چهم‌سی‌ف‌لی، چهم‌می‌شاپاز و ...

چشمه‌ها:

کانی‌که‌وئ (کهله‌که‌جار)، کانی‌خان (کهله‌که‌جار)، کانی‌پیلو، کانی‌مه‌لا (زاخه) و ...

تعداد روستاها:

بنه‌خوئ، کانی‌ناو، ده‌وسی‌نه، خوریاوا، قول‌نه‌س‌تیر، نه‌یه‌ر، ه‌وتاش، می‌شیوا، به‌یانده‌ره، وسمه‌لئ، کانی‌په‌ری، باینجان.

پوشش جنگلی منطقه

پوشش جنگلی منطقه

بررسی‌های شهری بانه

۱- بررسی موقعیت جغرافیایی بانه

شهرستان بانه به مرکزیت شهر بانه یکی از شهرستانهای ۹ گانه استان کردستان می باشد که مختصات آن شامل طول جغرافیایی ۴۵ درجه و ۳۳ دقیقه تا ۴۶ درجه و ۱۲ دقیقه غربی و عرض جغرافیایی ۳۵ درجه و ۴۷ دقیقه تا ۳۶ درجه و ۱۴ دقیقه شمالی می باشد. مساحت این شهرستان برابر است با ۱۴۵۲/۳۹ کیلومتر مربع که در شمال غرب استان کردستان واقع شده است که از جهت شمال به شهر سردشت، از شمال غرب به شهر بوکان استان آذربایجان غربی و از سمت غرب به شهرستان پیرنجوین از استان سلیمانیه عراق محدود می شود. همچنین از سمت شرق به شهرستان سقز و از سمت جنوب نیز حدود آن به شهرستان مریوان در استان کردستان ختم می گردد.

مرکز شهرستان بانه در فاصله ۲۷۰ کیلومتری شمال غربی سنندج قرار گرفته است. شهرستان بانه دارای چهار شهر بانه، آرمده، بوئین و کانی سور است. جاده شهر بانه به شهر سقز در دهستان سبدلو از گردنه خان (در ارتفاع ۹۱۶، ۲ متری) می گذرد.

کوه آریا مشرف بر شهر بانه

۱-۱- بررسی موقعیت ریاضی بانه

شهرستان بانه یکی از شهرستانهای استان کردستان از نظر جغرافیایی در ۴۵ درجه و ۵۳ دقیقه درازای خاوری و ۳۵ درجه و ۵۹ دقیقه ی پهنای شمالی و ارتفاع ۱۵۴۰ متری از سطح دریا قرار دارد.

۱-۲- بررسی موقعیت نسبی بانه:

شهرستان بانه. در مغرب استان کردستان قرار دارد. از شمال و قسمتی از مغرب به آذربایجان غربی (شهرستان سردشت)، قسمتی از مغرب و جنوب به خاک عراق (پیشرفتگی شیلر) و از مشرق به شهرستان سقز محدود است. شهرستانهای مریوان سردشت سقز مهاباد و کردستان عراق هم مرز است.

۲- بررسی پوشش گیاهی و جانوری

جنگل‌های منطقه بانه، که مساحت آن حدود ۵۰۰۰۰ هکتار تخمین زده می‌شود، در کوه‌های جنگلی آن درختان مازو، بلوط، زالزالک، گلابی وحشی، بادام کوهی و گردو یافت می‌شود.

کوهستان پوشش جنگلی سورین

۳- بررسی ویژگی‌های اقلیمی

۱-۳ آب و هوا، یخبندان، بارش، دما، منابع آب

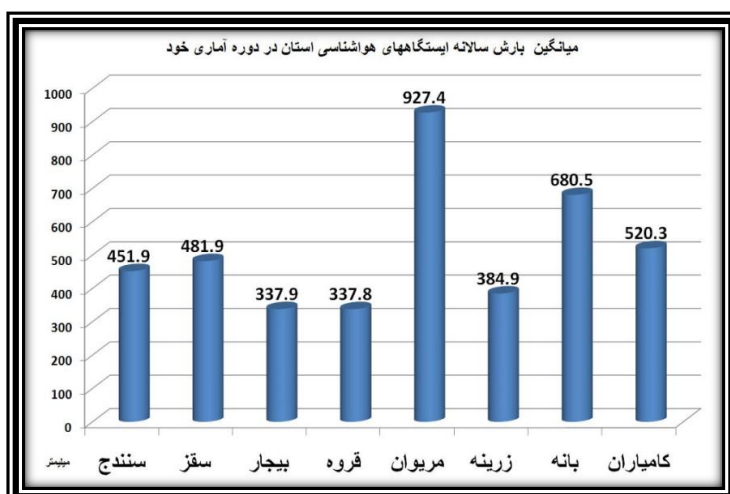
اقلیم کردستان متأثر از توده‌های هوای گرم و مرطوب مدیترانه ای است که این توده‌ها موجب بارندگی‌هایی در بهار و ریزش برف در زمستانها شده است. این توده‌های هوایی که از اقیانوس اطلس و دریای مدیترانه با برخورد به ارتفاعات زاگرس بخش قابل توجهی از رطوبت را بصورت بارش‌های پراکنده برف و باران در این منطقه نشان می‌دهند.

اقلیم بانه جزو اقلیم معتدل کوهستانی (نسبتاً سرد و نیمه مرطوب بوده) محسوب می‌شود که با تابستانهایی نسبتاً خنک و زمستانی سرد همراه است. این ناحیه از لحاظ پوشش گیاهی از مناطق بسیار غنی استان بوده که خود از نظر اهمیت پس از جنگلهای شمال در مقام دوم قرار دارند.

بیشترین میزان بارندگی مربوط به شهرهای مریوان و بانه حدود ۸۰۰ میلی متر در سال و کمترین میزان بارندگی در ناحیه شرق حدود ۴۰۰ میلی متر و در قسمت مرکزی استان یعنی سنندج نزدیک به ۵۰۰ میلی متر در سال است.

باد سیاه (در زمستان و تابستان)، و باد شمال (که در تابستان موجب خنکی هوای آن می‌شود) در آنجا می وزد و بادهای دیگری به نامهای زلان و گردباد نیز دارد.

نمودار : میانگین بارش سالانه ایستگاه‌های هواشناسی استان کردستان

ماخذ: کتاب جغرافیای استان کردستان

۲-۲- ماه‌های سرد و گرم

وجود ارتفاعات در نقاط مختلف و نفوذ جریان سرد سیبری از شمال و مشرق و جریان مرطوب مدیترانه‌ای که حاوی رطوبت کافی و باران است، از جنوب و غرب، موجب تابستان‌های معتدل و زمستان سرد شده و آب و هوای منطقه معتدل و کوهستانی است. فصل سرما از آبان‌ماه با ریزش باران شروع و کم کم برودت هوا بالا می‌رود و برف جای باران را می‌گیرد. ریزش برف تقریباً تا پایان اسفند ادامه می‌یابد، با آغاز فصل بهار از شدت سرما کاسته شده و ریزش باران جای برف را می‌گیرد و حدوداً تا اواسط خرداد ادامه می‌یابد. گرم‌ترین ماه سال تیر و سردترین آن دیماه است.

۲-۳- باد غالب

مهمترین بادهایی که در تغییر و دگرگونی هوای منطقه تأثیر دارند، یکی باد شه‌مال که خاستگاه آن دریای مدیترانه است و دیگری باره‌ش یا زیران است که جریان آن از شمال شرقی است و از طرف سیبری در روسیه می‌وزد.

۴- بررسی ویژگی‌های ارتفاعی و توپوگرافی و زمین‌شناسی

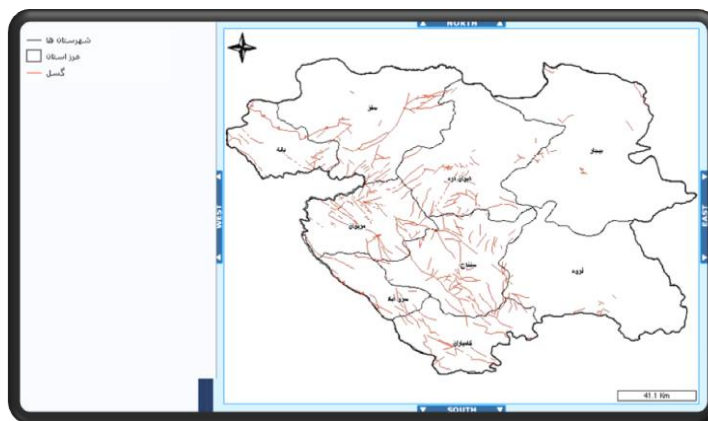
۱-۴- کوه‌ها و قله‌ها

ارتفاعات مهم آن عبارتند از: کوه کاگژ با مراتع فراوان (مرتفع‌ترین قله ۲۰۵۲ متر)؛ کوه سوورکیو (بلندترین قله ۲۲۲۹ متر) و قله کوتیه‌رَش در دهستان تَنور (به ارتفاع ۲۸۴۲ متر).

۲-۴- بررسی‌های زمین‌شناسی بانه

قسمت اعظم منطقه از شمال به جنوب بانه مربوط به دوران دوم زمین‌شناسی است. و اکثراً از فیلیت‌های هم‌جنس سنگهای دگرگونی که از تغییر سنگهای رسی بوجود آمده‌اند، تشکیل شده است. در مناطق غربی سنگهای گرانیتی (غرب مرزه لان)، شیبست‌های آندالوزیت‌ها و در منطقه آلت... سنگهای اولترابازیک... دیده می‌شوند. در مناطق جنوبی سنگهای آذرین دیده می‌شوند. و در مناطق شمال بانه (گردنه خان) تشکیلات فیلیت، گنیس، آذرین و سنگهای آمفیبولیت... در دروله، ساوان، مجسه تشکیلات آهکی و در شرق بانه تشکیلات کرتاسه دیده می‌شود.

تصویر: گسل‌ها

ماخذ: پایگاه ملی داده‌های علوم زمین کشور

۵- بررسی ویژگی‌های انسانی بانه

۱-۵- جمعیت

جمعیت بانه در سال ۱۳۸۵ حدود ۱۱۸۶۶۸ نفر بوده است، باشد که از این میزان جمعیت شهرهای این شهرستان به قرار زیر می‌باشد:

۱- بانه: ۶۹۶۳۵ نفر

۲- آرموده ۲۰۶۲ نفر

۳- بوئین سفلی: ۱۰۶۹ نفر

۴- کانیسور: ۱۱۳۱ نفر

۲-۵- جنس

از جمعیت فوق ۶۰۸۸۷ نفر مرد و ۵۷۷۸۰ نفر زن بوده است.

۳-۵- روستایی و شهری

از جمعیت فوق ۷۴۹۶۰ نفر شهری و ۴۳۷۰۷ نفر روستایی آمارگیری شده است.

۶- بررسی ویژگیهای اقتصادی

بانه از نظر رونق اقتصادی، جایگاه بالایی در منطقه دارد و در تاریخ ۲۸ آذر ۱۳۸۹ از طرف دولت جمهوری اسلامی ایران به منطقه ویژه اقتصادی تبدیل شد.

۱-۶- کشاورزی و دامداری

محصولات عمده شهرستان بانه گندم، جو و نخود است و توتونکاری محدودی نیز در آن انجام می‌گیرد. از درختان میوه، سیب و گلابی در آنجا کاشته می‌شود.

اساس اقتصاد شهرستان بانه بعد از تجارت و بازرگانی بر کشاورزی، باغداری، دامداری و دامپروری استوار است. کشاورزی در شهرستان بانه سنتی و نوع کشت آبی و دیمی است. آب کشاورزی از چاه‌های نیمه ژرف و رودخانه تامین می‌شود. از محصولات عمده کشاورزی و باغداری می‌توان گندم، جو، بنشن، نباتات علوفه‌ای، انگور، گردو، سیب، بادام، گیلاس، هلو، زردآلو و توت را نام برد. همچنین دامداری و دامپروری نیز مانند سایر نواحی کردستان بسیار متداول بوده و شامل پرورش گوسفند، بز و گاو می‌شود. پرورش طیور علاوه بر طریق سنتی، به شیوه مدرن نیز انجام می‌شود که شامل پرورش مرغ جهت مصارف گوشت و تخم مرغ می‌باشد. زنبورداری از مشاغل رایج بوده و زارعین علاوه بر فعالیت‌های کشاورزی، به این کار نیز اشتغال دارند.

۲-۶- تجارت

ساکنان شهرستان بانه از دیرباز به دلیل همجواری با کشور عراق به کار بازرگانی مشغول بوده و هستند. چراکه بانه از نظر دسترسی و جاده به شهرهای اطراف خود از موقعیت بالایی برخوردار است. این امکان بانه را به مرکز تجاری ویژه‌ای تبدیل کرده است طوری که در زبان کردی به ضرب‌المثل تبدیل گشته است: "هه‌موو ریگاگان ئه‌چنه‌وه بانه" یعنی همه راه‌ها از بانه سردر می‌آورند. گفته می‌شود اکنون در بانه به تعداد ۸۰۰۰ مغازه در قالب پاساژهای زیادی ساخته شده است که مشغول به فروش اجناس خارجی می‌باشند. این موضوع بانه را به مرکزی توریستی برای خریداران اجناس ارزان در ایران تبدیل کرده است.

آبراه‌های کوهستانی منطقه

۷- بررسی ویژگیهای اجتماعی و فرهنگی

۱-۷- زبان

مردم بانه به زبان کردی گویش سورانی گفتگو می‌کنند. به زبان مردم سلیمانیه در کردستان عراق شباهت تام دارد.

زبان مردم کردستان زبان کردی است که همانند زبان فارسی در مجموعه زبانهای گروه هند و اروپائی قرار می‌گیرد و دارای قوانین خاصی از لحاظ دستوری و نوشتاری می‌باشد.

۷-۲- دین و مذهب

اهالی آن مسلمان و شافعی مذهب اند. عده ای از آنان پیرو طریقه‌های نقشبندی اند.

مردم بانه در صدر اسلام در ابتدا بامیل خویش به اسلام گرویدند، به همین خاطر مجاهدان اسلام حکام آنجا را اختیار الدینی نامیدند.

۷-۳- نژاد

به استناد شواهد و مدارک مستند تاریخی، ملت کرد از نژاد آریایی هستند که در هزاره اول قبل از میلاد مسیح از کناره‌های دریای خزر به سلسله کوه‌های زاگرس آمده و با غلبه بر قدرت آشوریان در نینوا امپراطوری مادها را در قرن هفتم قبل از میلاد در ایران پایه گذاری کردند.

۷-۴- جشنها و اعیاد

مهمترین و عمومی‌ترین جشنی که در میان مردم کردستان مرسوم است برگزاری جشن نوروزاست. عید فطر و عید قربان نیز به عنوان اعیاد مذهبی دارای اهمیت خاص هستند، همچنین میلاد پیامبر اکرم نیز به عنوان روزی خجسته همراه با مراسم مولودی خوانی و نواختن دف دارای جایگاه ویژه‌ای در میان مردم استان می‌باشد، علاوه بر اینها جشن معراج پیامبر و شب برات نیز جزو اعیاد این منطقه است.

بانه‌ایها در خشکسالی‌ها مراسمی در طلب باران اجرا می کنند. در دوره ناصرالدین شاه، شکار کبک در مناطق روستایی بانه با مراسم خاصی صورت می گرفت (وقایع نگار کردستانی، ص ۴۷- ۴۸).

۸- مراکز دیدنی

از جمله مراکز دیدنی شهرستان بانه وجود مناظر بکروزیبا، مراکز خرید و پاساژها و بازارچه‌های مرزی و کوه آربابا است.

تهیه شده توسط

انجمن پازین بانه

تیر ۱۳۹۳